

Opony wielkopostne

---

materiał do nauki samodzielnej Pracowni Tradycji Polskiej
Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej „Krağ”
Pałac Młodzieży — Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie
Grupa: Krağ Senior 1, 17.02.2021 r.
Prowadzący: Artur Kotwas, Kapela

Kurtyny oponami zwane

Kościół w Orawce wyróżnia się posiadaniem 4. zasłon /opon, kurtyń / wielkopostnych , które służą przysłanianiu ołtarzy przez 10 dni w roku, od piątej niedzieli Wielkiego Postu do Wielkiej Środy. Orawczańskie zasłony to cztery przepiękne zabytkowe tkaniny lniane malowane temperą. Najstarsza z nich miała widoczne datowanie 1676, trzy pozostałe pochodzą z pocz. XIX wieku.

Volker Dudeck zauważa, że tradycja zasłaniania prezbiterium płótnami w okresie od Środy Popielcowej do Wielkiego Tygodnia była w Średniowieczu bardzo rozpowszechniona. Oddzielały one wiernych od czynności liturgicznych przy ołtarzu. Post cielesny uzupełniany był więc postem wzrokowym. Pierwotnie białe lub fioletowe, w późniejszych czasach zasłony te opatrywano malunkami odnoszącymi się do Biblii. Służyły one zarówno kontemplacji jak i chrześcijańskiemu nauczaniu za pomocą obrazów. Dr Marek Polański dodaje natomiast, iż wierni słyszeli kapłana, widzieli jego cień i prześwitujące zapalone przy ołtarzu świece. W ten sposób doznawali umartwienia ducha, któremu towarzyszyło umartwienie ciała przez zachowanie postu.

W Orawce znajdują się, jak wspomniano, cztery płótna: „Pieta pod krzyżem” z XVII w. oraz „Biczowanie Chrystusa” „Pokutująca Maria Magdalena” i „Matka Boża Siedmiobolesna” z wieku XIX. Uważam, że komplet trzech kurtyn wykonano by zasłaniać ołtarze tkaninami w jednym stylu, być może najstarsza była zbyt zniszczona by ją w ogóle wieszać. Przez kilka ostatnich lat używano wszystkie cztery kurtyny jednocześnie, ale opona przed Grupą Ukrzyżowania jest dużo dłuższa niż wysokość belki tęczowej i obecnym na chórze zasłania widok ołtarza. Obecnie zamierza się przysłaniać tylko ołtarze, rotacyjnie ołtarz główny dwiema największymi oponami co drugi rok. Ponadto wskazane jest oszczędne używanie najstarszej tkaniny z uwagi na jej stan.

Tkaniny orawczańskie zostały przebadane i zakonserwowane na początku XXI wieku, kiedy proboszczem w Orawce był ks. Marek Młynarczyk. Zniszczone w stopniu znacznym, z powodu niewłaściwego przechowywania i upływu czasu, zostały odrestaurowane i naszyte na czarne cienkie płótno lniane, które zakupił proboszcz. Zapewnił on także stosowne przechowywanie nie tylko tkanin ale i innych zabytkowych przedmiotów. Renowacja płócien polegała na oczyszczeniu przy pomocy specjalnie przygotowanych odczynników roślinnych, a następnie punktowym nanoszeniu uzupełnień temperą.

Dokonali tego wybitni znawcy tematu, historycy sztuki i konserwatorzy w osobach pani Krystyny Gujda-Sokół i pani Marii Sokół-Augustyńskiej (informacja udzielona przez panią Beatę Szkaradzińską, dziennikarkę portalu Podhale Region) zaproszeni przez ks. Młynarczyka. W latach 90 tych XX w. wieszana była tylko zasłona „Biczowanie Chrystusa”, przesłaniając ołtarz główny. Pozostałe nie były używane, a najstarsza dodatkowo bardzo zniszczona. Od zakończenia renowacji, można znów podziwiać wszystkie cztery, ale nie w komplecie. W Orawce zasłony te wieszane są (z przerwami) pewno od ich nabycia, a najstarsza ma przecież datowanie na rok 1676. Oglądać je można co roku od wigilii Czarnej Niedzieli do Wielkiej Środy

Opony orawczańskie

Materiał wideo:

<https://youtu.be/kMX0APvU9K4>

Więcej informacji:

<https://parafiaorawka.pl/unikatowe-zaslony-wielkopostne-w-orawce/>